

Israel @ 70

Achievements and Challenges

Through the Eyes of Contemporary Israeli Literature

Zot Hashira - Study Kit

1947-1958

The First Decade

Students Source Sheets

1947-1958
The First Decade

Table of Content

Achievement I

- The Creation of the Defense Force –
“The Silver Platter“
“And there was Evening”

Achievement II

- The Ingathering of the Exiles – the Mass Immigration
Sharaliya (Shaar Aliya) Chava Alberstein

Challenge I

- The Arab Minority and the Refugees
Wadi Al Nisnas and Abas Street – Emile Habibi

Challenge II

- The Discrimination among Olim
Danino’s Race – Nathan Alterman

The Silver Platter / Nathan Alterman

A state is not handed to a people on a silver Platter

Haim Witzman

...And the land will grow still
Crimson skies dimming, misting
Slowly paling again
Over smoking frontiers
As the nation stands up torn at heart but existing
To receive its unique wonder in two thousand years

As the moment draws near, It will rise, darkness facing
Stand straight in the moonlight in terror and joy.
...When across from it step out towards it slowly pacing
In plain sight of all; A young girl and a boy

Dressed in battle gear, dirty, shoes heavy with grime
On the path they will climb up while their lips remain sealed
To change garb, to wipe brow they have not yet found time
Still bone weary from days and from nights in the field

Full of endless fatigue and all drained of emotion
Yet the dew of their youth is still seen on their head
Thus like statues they stand stiff and still with no motion
and no sign that will show if they live or are dead.

Then a nation in tears and amazed at this matter,
Will ask: who are you? And the two will then say
with soft voice: We-- are the silver platter
on which the Jews' state was presented today.

Then they fall back in darkness as the dazed nation looks
and the rest can be found in the history books.

מגש הכסף

“אין מדינה נתנה לעם על מגש של כסף”

חיים וייצמן

...והארץ תשקט. עין שמים אודמת
תעמעם לאטה
על גבולות עשנים.
ואמה תעמד – קרועת לב אך גושמת... –
לקבל את הנס
האחד אין שני...

היא לטקס תכון. היא תקום למול סהר
ועמדה, טרם-יום, עוטה חג ואימה.
– אז מנגד יצאו
נערה ונער
ואט-אט יצעדו הם אל מול האמה.

לובשי חל וחגור, וכבדי נעלים,
בנתיב יעלו הם
הלוך והחרש.
לא החליפו כגדם, לא מחו עוד במים
את עקבות יום-הפרך וליל קו-האש.

עיפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע,
ונוטפים טללי נעורים עבריים –
דם השנים יגשו,
ועמדו לבלי-נוע.
ואין אות אם חיים הם או אם ירויים.

אז תשאל האמה, שטופת דמע-וקסם.
ואמרה: מי אתם? והשנים, שוקטים,
יענו לה: אנחנו מגש הכסף
שעליו לך נתנה מדינת-היהודים.

כך יאמרו. ונפלו לרגלה עוטפי-צל.
והשאר יספר בתולדות ישראל.

Biblical Sources for Silver Platter

וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנַימ קָרִית אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעֵנְקִים הוּא וְהָאָרֶץ שְׁקֵטָה מִמְלַחְמָה: יְהוֹשֻׁעַ יד, טו

And the name of Hebron before was Kirjath-arba (the city of Arba); Arba was the Joshua 14,15 greatest man among the 'Anakim. **And the land had rest from war.**

וַיָּבֹא אֶל אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי מִי אַתָּה בְּנִי: בְּרֵאשִׁית כ"ז י"ח

And he came to his father and said, "My father!" And he said, "Here I am. **Who are you, my son?**" Genesis 27,18

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה: בְּרֵאשִׁית מ"ח ח'

Then Israel saw Joseph's sons, and he said, "**Who are these?**" Genesis 48,8

אֲנִי־רְאִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לְפָנַי מִלְּאֶף יְהוָה וְהַשֵּׁטָן עֹמֵד עַל יְמִינִי לְשֹׁטְנוֹ: ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשֵּׁטָן יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשֵּׁטָן וַיִּגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבַּחַר בִּירוּשָׁלַם הֲלוֹא זֶה אוֹד מִצֵּל מֵאִשׁ: ג וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבוּשׁ בְּגָדִים צוּאִים וְעֹמֵד לְפָנַי הַמְּלֹאֶף: ד וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל הַעֲמֻדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הַעֲבַרְתִּי מֵעַלְיָךְ עֲוֹנָךְ וְהִלְבַּשׁ אֶתְךָ מִתְּלֻצוֹת: ה וַיֹּאמֶר יְשִׁימוּ צַנִּיף טְהוֹר עַל רֹאשׁוֹ וַיְשִׁימוּ הַצַּנִּיף הַטְּהוֹר עַל רֹאשׁוֹ וַיִּלְבַּשְׁהוּ בְּגָדִים וּמִלְּאֶף יְהוָה עֹמֵד: ו וַיַּעַד מִלְּאֶף יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: ז כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם בְּדַרְכֵי תִלְךָ וְאִם אֶת מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמַר וְגַם אֶתְּךָ תִּדִין אֶת בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמַר אֶת חֻצְרֵי וְנִתְתִּי לָךְ מִהַלְכִים בֵּין הַעֲמֻדִים הָאֵלֶּה: ח שְׁמַע נָא יְהוֹשֻׁעַ | הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶתְּךָ וְרַעֲיָה מִיֹּשְׁבֵי לְפָנֶיךָ כִּי אֲנִשִּׁי מוֹפֵת הַמָּה כִּי הֲנִי מְבִיא אֶת עַבְדֵי צָמַח: ט כִּי | הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נִתְתִּי לְפָנֶיךָ יְהוֹשֻׁעַ עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינַיִם הֲנִי מִפְתַּח פֶּתַחָה נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת עֶזְרִי הָאָרֶץ הַהִיא בַּיּוֹם אֲחַד: י בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֵל תַּחַת גֶּפֶן וְאֵל תַּחַת תְּאֵנָה זְכַרְיָה ג

And He showed me Joshua, the High Priest, standing before the angel of the Lord. And Satan was standing on his right, to accuse him. 2. And the Lord said to Satan: The Lord shall rebuke you, O Satan; and the Lord shall rebuke you, He who chose Jerusalem. Is this one not a brand plucked from fire? 3. Now Joshua was wearing filthy garments and standing before the angel. 4. And he [the angel] raised his voice and said to those standing before him, saying, "Take the filthy garments off him." And he said to him, "See, I have removed your iniquity from you, and I have clad you with clean garments." 5. And I said, "Let them put a pure miter on his head," and they put the pure miter on his head. And they had clothed him with garments while the angel of the Lord was standing. 6. And the angel of the Lord warned Joshua, saying, 7. So said the Lord of Hosts: If you walk in My ways, and if you keep My charge, you, too, shall judge My house, and you, too, shall guard My courtyards, and I will give you free access among these who stand by. 8. Hearken, now, O Joshua the High Priest-you and your companions who sit before you, for they are men worthy of a miracle-for, behold! I bring My servant, the Shoot. 9. For, behold the stone that I have placed before Joshua. Seven eyes are directed to one stone. Behold! I untie its knots, says the Lord of Hosts, and I will remove the iniquity of that land in one day. 10. On that day, says the Lord of Hosts, you shall call-each man to his neighbor-to come under his vine and under his fig tree. Zecharia 3

And it was Evening

Nathan Alterman November 30th 1947

And the people of the Jewish State
Wiped off their cheek, with their sleeve,
A witness less tear of joy
and had praised the God of reward.
They congratulated each other with few words...
And turned to the border posts.
And it was evening like yesterday
The moon's eye stood watching
And Albion smiled soundlessly
As Arabia pulled out its knife.
And everything is as it had always been...
Yet everything had become so different...
As a unique wind (Ruach) had passed.

Since the Ruach of the awesome day
Hit the Jews like a sea
And dropped in their lap the news
Like a warm newborn
And all as before, just a white crib
Came to be in the nation's heart

And when the fires leaped to the roof
To threaten with fear
They joined the holiday's candles
In the poor home of a generation
On its forehead brightly shining
The inscription of life and freedom

ויהי ערב

נתן אלטרמן 30 בנובמבר 1947

וְאֲנָשֵׁי מְדִינַת הַיְהוּדִים
אֶז מָחוּ מִלְחֵימָם בְּשֵׁרוּוֹל
אֶת דְּמַעַת הַשְּׂמֵחָה אֵין-עֲדִים
וַיִּזְדוּ לְאֱלֹהֵי הַגָּמוּל.
וַיִּבְרְכוּ אִישׁ-אֶחָיו בְּדַבָּרִים מְעֻטִים...
וַיִּפְּנוּ אֶל עֲמֻדוֹת הַגְּבוּל.
וַיְהִי עֶרֶב. וְשׁוֹב כְּמִתְמוֹל
עֵין יַחַם עֲמֻדָה צוֹפָה,
וְחִיָּכָה אֶלְפִיוֹן בְּלִי קוֹל,
וְעֶרֶב סְפִינָה שְׁלֵפָה...
וְהַכֹּל כְּמֵאָז... אֲדָ שׁוֹנָה כֹּה הַכֹּל...
יַעַן רוּחַ אֶחָד חָלְפָה

יַעַן רוּחַ הַחַג הַנּוֹרָא
הֵיכְתָה בִּיהוּדִים כִּים
וְהוֹטְלָה אֶל חִיקָם הַבְּשׂוּרָה
כְּמוֹ יֶלֶד יוֹלֵד וַחֵם
וְהַכֹּל כְּמִתְמוֹל אֲבֵל עֲרֵשׂ צַחֲוֹרָה
הוֹקְמָה בְּלִבָּבוֹ שֶׁל עַם

וּבְקַפּוּץ הַשְּׂרָפוֹת עַל גַּג
לְאִיִּים לְהַפִּיל מִגּוֹר
הֵן נוֹסְפוֹ אֶל גֵּרֵי שֶׁל חַג
בְּבֵיתוֹ הָעֲנִי שֶׁל דוֹר
וַיּוֹאֵר בְּמִצְחוֹ שְׁבַעֲתֵיִם הַתַּג
שֶׁחָרַת לּוֹ חַיִּים וְדָרוֹר

Biblical Sources for “And There Was Evening”

ויהי ערב

הַיְוִקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד: בְּרֵאשִׁית א,ה
And God called the light day, and the darkness He called night, and it was evening and it was morning, one day. Genesis, 1,5

וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוּלָה בָּאָה | מֵעֶבֶר הַמְדָבָר וַיִּגַע בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וְאִמְלָטָה רַק
אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ: אִיּוֹב א יט

Behold, **a great wind came** from the other side of the desert, and struck the four corners of the house; it fell upon the youths, who died, and only I alone escaped to tell you." Job 1,19

“Sharaliya” (Aliyah Gate)

Chava Alberstein

This story begins at the end
A passenger ship berthed at dock
Weary people in a new land
Stand before a large gate, gazing up
In silence. People from the ends of time,
From the ends of light and life
With thick garments and heavy steps.

Nothing is like what they promised:
They promised a warm land, but it's windy and stormy.
The roof flew off in winter, pots covered the floor.
Everything was sodden with water, the down quilts
from Poland.
Everyone was sobbing but I was already asleep
Like a real princess – asleep with an umbrella.

Someone says – “We're here”
Another answers – “Perhaps”
Someone calls – “We've found it”
Others whisper – “If only...”
Someone shouts – “In the meantime”,
They shout back – “Until when?”
We'll never know
Who came in and who went out
Who passed through and who remained in Sharaliya.

“Kol Zion Lagolah” (Israel Radio broadcast to the Diaspora)

Every hour in another language

The radio plays, sitting like deportees in the underground

As if warming by a stove

Understanding every word, singing along with the songs.

In the morning returning to the new language

It breaks the teeth, hard and indifferent

All your plans have become dreams.

Change your profession, change your name.

Change your memories, embellish the past.

Over there everyone was a prince – and this is what remains.

A piano in every room, stables in the yard,

Every word is the absolute truth – more or less...

Once again the radio, “Searching for Relatives”*

Long lists, names, addresses, numbers

Those who changed their names have given up

They no longer listen to the program, they are weary.

Meanwhile my father bought a camera

“Five minute photos” – pictures for certification:

Aliyah certificate, I.D. certificate, certificate of membership,

We have no language, no livelihood, but with a certificate we’ll manage.

In the heat of summer we bring out chairs

The Hasbara (advocacy) Center brings films and lectures

An accordion plays, accompanying some singer

“Agala im Susa,” oy, oy, “Kineret, Kineret.”

Folding bed, folding table
Friday evening we go for a walk.
White shirts, shined shoes
We go for a walk, but there's nothing to see.
Rows of shutters, a few trees and a fence
We return slowly, no need to hurry.

This story begins at the end
The tale of a ship that reached the shore
The transit camp, the final stage
Bulgarian, Polish, Yiddish, Hebrew,
A gray place with no color, no scenery
And the beginning, a beginning with no end...

Someone says – “We’re here”
Another answers – “Perhaps”
Someone calls – “We’ve found it”
Others whisper – “If only...”
Someone shouts – “In the meantime”,
They shout back – “Until when?”
We’ll never know
Who came in and who went out
Who passed through and who remained in Sharaliya.

שרליה - שער עלייה

חיה אלברשטיין

את הסיפור הזה מתחילים מהסוף

אנייה עם נוסעים הגיעה לחוף

אנשים עייפים בארץ חדשה

עומדים מול שער גדול ומסתכלים בו בשתיקה

אנשים מקצה הזמן, מקצה האור והחיים

בגדים עבים בצעדים כבדים

שום דבר לא היה כמו בהבטחות

הבטיחו ארץ חמה היו רוחות וסערות

הגג עף בחורף, הרצפה מלאה סירים

הכל ספוג במים שמיכות הפוך מפולין

כולם מתייפחים אבל אני כבר ישנה

כמו נסיכה אמיתית - ישנה עם מטריה

מישהו אומר - "הגענו"

מישהו אומר - "אולי"

מישהו צועק - "מצאנו"

לוחשים לו "הלוואי"

מישהו קורא - "בינתיים"

צועקים לו - "עד מתי"

לעולם כבר לא נדע

מי נכנס ומי יצא

מי עבר ומי נשאר

בשרליה, שרליה ...

"קול ציון לגולה" כל שעה שפה אחרת

הרדיו מנגן, יושבים כמו גולים במחנת

כמו ליד התנור יושבים, מתחממים

מבינים כל מילה, שרים את השירים

ובבוקר חוזרים אל השפה החדשה
שוברת שיניים אדישה וקשה
כל התוכניות נהפכו לחלומות
מחליפים מקצוע, מחליפים את השמות
מחליפים זכרונות מקשטים את העבר
שם כולם נסיכים היו וזה מה שנשאר
היה פסנתר בכל חדר אורות סוסים בחצר
כל מילה היא אמת, אמת פחות או יותר ..
שרליה, שרליה ...

ושוב הרדיו מדבר "מדור חיפוש קרובים"
רשימות ארוכות שמות כתובות ומספרים
מי שהחליף את השם בעצם כבר ויתר
אינו מקשיב לתכנית אין בו כוח יותר
ובינתיים אבי קנה לו מצלמה
"פוטו חמש דקות" - תמונות לתעודה
תעודת עולה, תעודת זהות, פנקס חבר,
אין שפה, אין פרנסה, יש תעודה כבר נסתדר
ובקיץ החם מוציאים את הכסאות
מרכז הסברה מביא סרטים והרצאות
אקורדיון מנגן מלווה איזו זמרת
'עגלה עם סוסה', 'אוי אוי כנרת כנרת'
שרליה, שרליה ...

מיטה מתקפלת, שולחן מתקפל
ובערב שבת אנחנו יוצאים לטייל
חולצות לבנות נעליים מבריקות
הולכים לטייל אבל אין פה מה לראות
שורות של צריפים, כמה עצים וגדר
חוזרים במתינות, הרי אין מה למהר
את הסיפור הזה מתחילים מהסוף
סיפור על אנייה שהגיעה אל החוף
על מחנה מעבר ועל תחנה סופית
ועל הבולגרית, הפולנית, היידיש, העברית,
ועל מקום אפור ללא צבע ללא נוף
ועל התחלה, התחלה שאין לה סוף
מישהו אומר - "הגענו..."

Haifa: Wadi Al-Nisnass & Abbas Street

By Emile Habibi

I claim to be one of those people who cannot see the moon except for its luminous side. It is thus I justify those Jewish friends with sensitive souls who claim they do not believe it when we declare that we want a lasting peace based on a Palestinian state alongside an Israeli one. I find excuses for their mistrust, telling myself and my people that perhaps their suspicion of our intentions comes from their sense of guilt at everything they have committed against us, expressed once in Moshe Diyan's phrase: "If we were in their place..."

There is no place for "if" in actual history. However, if one wants to argue using such logic, then I would say that if we were in your place we would not have allowed our reactionary forces to do to you what your forces of reaction have done to us. Furthermore, I would add that if you combined all the "ifs" in all the languages of the world, you would be unable to justify a single harm -- not even the minutest -- that you have wreaked on what you call "the other people"...

Umm Wadie (Habibi's mother) was unable to overcome the shock of those days [1948]. By then her life was behind her, and most of her sons and grandchildren were scattered in the diaspora. Once she came down to the premises of our old political club in Wadi Al-Nisnass to participate in a joint Arab-Jewish women's meeting. Those were days of a raging general election campaign. The Jewish speaker was emphasizing our struggle for the rights of the Palestinian refugees to return to their homes. Umm Wadie interrupted her saying: "Will my sons and daughters return?"

Taken aback, the Jewish-Hungarian speaker replied: "They will return when peace is achieved." "Lies," shouted Umm Wadie, "my son Emile never lies to me. He told me that their return -- if ever they return -- will take a long time. By then I won't be here to see them: I'll be in my grave."

Ever since that meeting, and without me knowing, it became her custom to go secretly to a corner of Abbas Garden near our house. She would lean against a stone shaded by an olive tree and bemoan her destiny -- lonely and separated from children, especially her youngest son Naim.

"Naim, where are you now? What has happened to you without me?"

Little did I know of her newly acquired habit until one day I overheard my two daughters playing at being Granny Umm Wadie bemoaning "O Naim".

That year Umm Wadie left us, crossing the Mandelbaum Gate on her way to her children who had taken refuge in Damascus. It was there, in Damascus, and not in Shafa Amre [her native village, now part of Israel] that her soul returned to its maker.

"As for you, you can stay. Your life is before you, and you can afford to wait until they return."

Those were the last words of my mother, Umm Wadie, when we parted on the Israeli side of the Mandelbaum Gate.

I remained. I returned to Haifa and wrote my very first story as a citizen of the State of Israel. It was entitled "Mandelbaum Gate".

And I remained. But, until this day, and for as long as I live, I think of my mother as having remained with me, for mothers are of the roots.

Danino's Race – Nathan Alterman

A week ago the Davar newspaper wrote in glowing terms about our branch. Those appointed to check and classify, in the name of the Return to Zion and in the name of its law, those families from the Moroccan Diaspora.

The article described, firmly and with emphasis, the difficulties encountered by those who classify... how the work smokes and smolders... how their doubting hearts mutiny so that they even lose their sleep...

I read it all, fully understanding the holy nature of their work – they find themselves in the narrow straits between their duty, and the tears and rebellion, the wiles, of those awaiting the decree.

And yet, as I read this description, I felt: that this soul searching is Not the main issue. It is, despite everything, only secondary.

It is, despite everything, only secondary. As regards its importance for the individual And even for the general public, As opposed to the significance of the rebellion And the battering force Of such a clause:

“You should have seen us at work two months ago, before they did away with the restriction on the number of children. There were parents who actually didn't believe us when we told them they cannot immigrate with more than five children. How can it be – they wept – that we can support five but not the others? In one of the small towns there was a young man, a plumber, a healthy, strapping fellow. He had seven cute kids, ranged according to height, aged twelve to two. At first he assumed I was joking. He simply stood there laughing happily, thinking he understood the jest. But gradually the meaning began to penetrate... he was terrible in his anger. “You see these two?” he yelled, “I'm going to strangle them on the spot. Two of them will die and then there will be five.”

A. Oren, “Davar”, quoting one of the screening committee

Yes, a news item like this one, I don't know how you feel about it. I feel that maybe when this law was passed, the earth quaked beneath us, and cried out: "They – not you – are my children!"

In my opinion, by so doing we have twisted and distorted the foundation that creates a nation, its nature has been perverted its strength has been damaged, it has been weakened by the burden of those two infants, among the seven.

In my opinion, facing the podium of judges in all those halls where they check and classify, stands motionless the Return to Zion, daily slapped in the face by the hand of a convenient, craven law.

"The restriction was lifted two months ago"... yes. But in itself it is only a small detail. So let's bring another paragraph. It's hard to believe what it says, but let's listen attentively:

"David Danino's identity card indicates that he is incapable of physical labor. The doctor was told that he limps a little. The doctor asked Danino to run a few steps. Danino understood that he was facing a fateful test. He leaped forward with more energy than necessary, endeavoring to prove that he can walk and run with ease. He returns and stands before the doctor, his eyes pleading dumbly. The doctor is certain that Danino's deficiency does not disqualify him. In the hall, decorated with pictures of the king and his flags, the disqualified families are sobbing – while those families found eligible for Aliyah disperse quietly, secure in their anticipation of a great future."

S. Tevet, "Ha'aretz"

Yes, this item too is not missing. It, too, must not be forgotten, this silent page of shame. This disgraceful page about the father who leaped, leaped and ran, while his little ones looked on silently.

A page of shame about a father for whom the Return to Zion decreed that he should jump, and he, in his circle, hastened, hurried, with a prayer in his heart to God above to help him, that we shouldn't discern the defect in his leg...

And God above heard! This is what God said to him:
“Run, run, my servant Danino... run, don't stumble.
I am with you! If this is the Law of Israel,
We will prevail together, as one!

Run, run, my servant Danino... I am your help...
Run, run, don't be afraid, because I will hide your blemish.
But I will not hide the insult to the revival of My people
whose brightness sparkles in your tears.”

*****

I do not know what you may think, as long as
We still have (in spite of bad mouth and bad pen expressions) some might and dignity
To give up the luxury of this insult

Even if we recon and calculate to check
Our standard of living to its top,
we do not have the slightest right to refuse
Immigrant Danino, regardless of his limp,
As long as we still live off him a bit
In the name of fundraising for Aliya

If we do not change these ways
We will distort the principal
For which Zion stood at war
For which it may yet have to battle more.

נתן אלתרמן - ריצתו של העולה דנינו
1955

"דבר", לפני שבוע, כתבה פרסם
בשבח שלוחינו. אלה הממונים לברר
ולמיין, בשם שיבת-ציון ובשם-
חקה, את משפחות גולת מרוק בתור.

ספרה הכתבה, בתקף ובהבלט,
על קשי מלאכתם של הממיינים... על עשנה
וכווייתה... על מרי לבם המתלבט
והמסב, אפילו, נדודי שינה...

קראתי הדברים. הבנתי עד מאד
לקדש עמלם, להקלעם בצר
בין החובה ובין הצרי והדמעות
ושלל התחבולות של המחכים לגזר...

ובכל זאת, בקראי את התיאור הזה
הרגשתי: לא הלבט הנפשי הלה
ראוי לתשומת לב ראשית במחזה...
הוא, חרף כל, עניין שני במעלה.

הוא, חרף כל עניין, שני במעלה,
מצד חשיבותו לפרט ואף לכלל,
כנגד משמעות המרי והאלה
של קטע שכזה דרך משל:

"צריך היית לראות אותנו בעבודה לפני חודשיים. בטרם בטלו את ההגבלה על מספר
הילדים. היו הורים שממש לא האמינו כשאמרנו להם כי לא יוכלו לעלות עם יותר
מחמשה ילדים. איך זה – בכו בדמעות – את החמשה נוכל לפרנס ואת האחרים לא? והיה
שם, באחת העירות בחור אינסטלאטור, בריא וחבוב, ועימו שבעה ילדים חמודים,

מסודרים לפי הגובה, מגיל 12 ועד שנתיים. בהתחלה היה בטוח שאני מתלוצץ. פשוט עמד לו וצחק מרוצה על שהבין את המהתלה. אבל מעט מעט החלו מדברים חודרים להכרתו... נורא היה בזעמו. – אתה רואה שנים אלה? צעק. אני חונק אותם על המקום. ימותו השנים ויחיו החמשה".

א. אורן, "דבר",

מפי אחד מאנשי צוות-המיון.

כן, קטע שכזה. איני יודע מה דעתכם על-כך. דעתי על-כך היא שאולי בקום חוקנו זה חרדה האדמה תחתינו ותקרא: הם – לא אתם – בני!

דעתי היא כי בכך שונה ויתעוות יסוד יצרי-אומה ונסתלף טבעה ונתבזה כוחה אשר כשל משאת את שני התינוקות בין השבעה.

דעתי היא שאל מול שלחן הדיינים בכל אותם חדרי מיון, עומדה בלי ניד שיבת-ציון והיא יום-יום מוכה פנים ביד חוקה נוחה ופחדנית.

"ההגבלה בטלה לפני חודשיים" ... כן. אך אין היא כי אם פרט. לכן יובא נא כאן עוד קטע של הוי. כמעט לא ייאמן דברו, אך לו נקשיבה לו בראש מורכן:

"בכרטיס האישי של דוד דנינו נכתב שאינו מסוגל לעבודה גופנית. לרופא נאמר שהוא צולע במקצת. הרופא מבקש מדנינו לרוץ מספר צעדים אנה ואנה. דנינו מבין שלפניו מבחן של חיים ומות. הוא מנתר במרץ רב מן הדרוש ומשתדל להוכיח שמיטיב הוא ללכת ולרוץ. הוא חוזר ועומד מול הרופא ובעיניו מבט אילם. הרופא סבור שהפגם שבדנינו אינו

פוסלו. – באולם, המקושט בתמונות המלך ובדגלונים, מתייפחות המשפחות שנפסלו. -
המשפחות שאושרו לעליה מתפזרות בשקט ובביטחון. בציפייה לעתיד הגדול".

ש.טבת, "הארץ"

כן, קטע שכזה גם הוא בל יעדר.
גם הוא בל ישכח. דף אלם ואשם.
דף בזיון של אב אשר ניתר, ניתר
ורץ, ותינוקיו רואים דומם.

דף בזיונו של אב אשר שיבת-ציון
ציוותה עליו קפץ, והוא, בעיגולו,
אץ, אץ, ובלבבו תפלה לאל עליון
כי יעזרו לבל נרגיש חולי רגלו...

ואל עליון שמע! וכה אמר לו אל:
רוץ, רוץ, עבדי דנינו... רוץ כי לא תמעד.
אתך אני! עם זה החוק-לישראל,
יכול נוכל לו שנינו כאחד!

רוץ, רוץ, עבדי דנינו... עזרך אני...
רוץ, רוץ ואל תחת. כי אכסה מומך.
אבל לא אכסה עלבון תחיית עמי
אשר זיוה נוצץ בדמעך.

איני יודע מה דעתכם דומה כי עוד
יש בנו בכולנו (למרות לזות שפתיים
ולזות העט) גם כוח גם כבוד
כדי ויתור על לוקסוס זה של התבזות

אם גם חשבון כספי נבוא
ואם פנה נפנה לסקור רמת חיינו עד שיאה
אין לנו צל של זכות לדחות בעלבוננו
את העולה דנינו חרף הצליעה
כל עוד חיים אנו קצת על חשבוננו
בתוקף מגביות בשם העלייה

באם לא נשנה טיבו של זה הקו
ילך ויסתלף אותו עיקר ויסוד
אשר למענו עמדה ציון בקרב
ולמענו יום קרב אולי נכון לה עוד